

συγδιαλέξεσιν. Έπομένως, ότε ἐπὶ τῇ συμβουλῇ τῆς μίστρες Κράου ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ ἀκρόσιν παρὰ τῆς κυρίας δὲ Σαβοργαί, οὐδαμῶς ἔξετιθετο ἐν ἀγνώστῳ χώρᾳ. Τὸν ἐπιοῦσαν τῆς εἰς Παρισίους ἀφίξεως αὐτοῦ ἔκρους τὸν θύραν τῆς ἀριστοκρατικῆς μονῆς καὶ ἔζητει συνέπειξιν μετὰ τῆς κυρίας γενικῆς ἐπιμελητρίας. Δευτέρᾳ ὑαλίνη θύρα, οὐδὲν τὸ τρομακτικὸν ἔχουσα, ἥνοιχθη, καὶ εὑρε πρὸ αὐτοῦ ἀναμένουσαν μοναχήν, προσιλοῦσαν εἰς αὐτὸν τὸ βλέμμα μετὰ τῆς ὁφετῶντος, ἢν οὐδιμός οὐλικία συμπληροῖ παρὰ ταῖς ἐκ γένους καὶ ἀγωγῆς οὐδικούμεναις εἰς ταῦτην γνωστοῖς. Ἐπανέλαβε τὸν αἴτην, ἔδωκε βαθέως ὑποκλινάμενος τὸ ἐπισκεπτήριον αὐτοῦ, καὶ εἰσήχθη εἰς ἐντευκτήριον καλῶς θερμαινόμενον καὶ λάμπον ἐκ τῆς ἀπαραμίλλου καθαριότητος, ἢν γινώσκουσι μόνοι οἱ τὸν πόδα πατήσαντες ἐπὶ καταστρώματος πλοτού καὶ ἐπὶ δαπέδου γυναικείας μονῆς.

Τὸν παρατηροῦντα ταῦτην, ἵς τὸν ἄξιαν αὐτῷ καὶ μόνῳ ἀποδοτέον, ποιούμενος ὁ Ἀλβέρτος, ἀντιπαρέβαλλε τὴν μονὴν τῶν Βερναρδίνων πρὸς τὴν μονὴν, ἢν αὐτὸς τέως ἐπεσκέψατο. Ἔχαιρε βλέπων παραπετάσματα καὶ οὐχὶ μιγκλίδας ἐν τοῖς παραθύροις καὶ τοὺς τοίχους καλυπτομένους ὑπὸ χάρτου ἀναπαριστῶντος οὐχὶ τὸν Δευτέραν Παρουσίαν. Θρονίδες, ἀπέριττοι μὲν ἀλλὰ κεκαλυμμέναι δι' ὑφάσματος, συνανεμήγνυντο μετὰ ψιλοπλέκτων καθεδῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνακαρδίου ξύλου τραπεζίου ἐκεινοῦ τόμοι τινές, εὐχαριστῶς ὑπὸ τῶν ἀνεπτυγμένων ἀνθεψών ἀναγινωσκόμενοι. Ἐν κεφαλαίῳ οὐ αἴθουσα ἢν αὐτοπρότερον μὲν διατεταγμένην, ἀλλὰ καὶ ἐπαγωγός, ἀνευτῆς μελαγχολικῆς ἀτμοσφαίρας τῶν ἀκατοικήτων μερῶν· τούναντίον ἥσθιάντο τις μόδις διακρινόμενον καὶ λεπτότατον ἄρωμα ὑδατος Κολωνίας. Οὐπερ αἱ μοναχαὶ μεταχειρίζονται πρὸς ἔξαλεψήν τῆς ἐλαχίστης κηλίδος τοῦ καλύμματος αὐτῶν.

— Εἳναν μέλληρ νὰ ζήσῃ ἐνταῦθα, ἐσκέψατο σιενάζων ὁ Σενάκ, τὸ σῶμα τούλαχιστον δὲν ἔχει νὰ ὑποφέρῃ.

Μετὰ τὴν ἔξετασιν ταῦτην ἐκάθισε πλησίον δευτέρας ὑαλίνης θύρας εἰδαγούσης εἰς στοάν, σχηματίζουσαν τὰς τρεῖς πλευράς ἐδωτέρας αὐλῆς, ἵς τὸ βάθος κατεῖχεν ὁ κομψύτερος πως τοῦ δέοντος γοτθικὸς ναΐσκος. Πρασιά, ἐπιμελῶς περιποιούμεναι, ἀειθαλῶν θάμνων ἐκδόμουν τὰς γωνίας, ἐν δὲ τῷ κέντρῳ τεχνητὸς ἡγείρετο βράχος βρεχόμενος ὑπὸ πρέμων καταδούπων καὶ ἐπιστεφόμενος ὑπὸ ὥραιον μαργαρίνου συμπλέγματος, ἀναπαριστῶντος μοναχὸν τοῦ Ἅγιου Βερνάρδου σώζοντα τοὺς ὑπὸ τὰς κιύνας ταφέντας ὄδοιπόρους. Κάτω τοῦ βράχου ἐκοιμάτο ἐν τῶν σπουδαιοτάτων τοῦ οἴκου προσώπων, πελώριος κύνων, ἐν τῷ ἔξενδνι γενννθείς καὶ ὑπεραπολαύων περιποιήσεων, ἵνα μὴ εἰπωμεν σεβασμοῦ, παρὰ πασῶν τῶν μοναχῶν· κατά τινας ἐορτασμούς ἡμέρας ἔχορηγείτο εἰς τὰς μαθητρίας τὸ ἐντρύφιμα τοῦ ἔχειν μεθ' ἑαυτῶν κατά τὰς διαχύσεις τὸν κύνα Μαρέγκον, δηγγια δὲ τότε ἐτελοῦντο σακχαρωτῶν καὶ σοκολάτας, κατόπιν τῶν ὅποιων τὸ ἀτυχές ζῶν πέσθεντες ἐπὶ μίαν ἔβδομάδα· ἔτιν ὁ κειμὼν ἢν γινθεῖται, καρδά ἐκράτει καθ' ἄπασαν τὸν μονὴν, ἐκάστη δὲ τῶν ἐν αὐτῇ ληδμονοῦσα τὸν ιδίαν αὐτῆς ἐκ τοῦ ψύχους κακοπάθειαν ἀνεπόλει μόνον τὸν καλὸν τὸν κιόνων ἐπιδρασιν ἐπὶ τοῦ ὄφειγενοῦς ζῶου.

Μετὰ πεντάλεπτον προσδοκίαν ὁ Ἀλβέρτος εἶδε γυναικα εύσαρκοτέραν, προσδεχομένην ἐκ τῆς σκιάδος, ἐλαφρῷ τῷ ποδὶ βαίνουσαν καὶ ύπετουσαν δεξιὰ καὶ ἀριστερᾷ ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου βλέμμα ζωηρὸν καὶ οὖχ, ὅπερ οὐδὲν ἐφαίνετο διαλανθάνον. Μετὰ μηρὸν εἶδεν οὐχὶ ἄνευ συγκινήσεως τὸν θύραν ἀνοιγούμενην· ἢν πόδι πρὸ τοῦ ἔχθρου, πτοι πρὸ τῆς αἰδεσιμωτάτης "Αννης Φραγκίσκης" Ἐσθήν δὲ Σαβοργαί, γενικῆς ἐπιμελητρίας τοῦ οἴκου τῶν Παρισίων.

Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι πᾶσα ἡ καλὴ κοινωνία τῶν Παρισίων γινώσκει τὴν κυρίαν δὲ Σαβοργαί, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς ὥποιας ἀνετράψῃ ἐπὶ εἰκοσιν ἐπι μέγα μέρος τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὸν ἀνωτέραν κοινωνίαν σῆμαργον γυναικῶν. Αἱ μαθήτριαι τῆς λεωφόρου Κλέβερο καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν ἀποκαλοῦσθιν αὐτὴν συνήθως "κυρίαν Ἐσθήν". Οἱ δὲ ἀδελφοί καὶ ἐξάδελφοί, οἵτινες βλέπουσιν αὐτὴν τὴν κυριακὴν ἐν τῷ ἐντευκτηρίῳ τοῦ παρθεναγγείου, ἔξαιρολουθοῦσιν ἀποκαλοῦντες αὐτὴν, μεθ' ὅλα τὰ ἐξήκοντα αὐτῆς ἐπι, "ἰοβλέφαρον δέσποιναν", καὶ κατὰ τοῦ βεβηλοτέρου τούτου χαρακτηρισμοῦ οὐδόλως θὰ διεμαρτύρετο ὁ Ἀλβέρτος, ὃν ἐξέπληξεν οὐδοιότης τῶν οὐθαλμῶν τῆς θείας καὶ ἀνεψιας προξενήσαδα ἄμα αὐτῷ καὶ ἀλγενιοτάτην αἰσθησιν.

— Ιδού, λοιπόν, ἐσκέψατο, ὅποια θὰ ἔναι ποτέ, ἐὰν δὲν γείνῃ σύζυγός μου.

Ἡ δημοιότης δημος δὲν ἔχωρει περαιτέρω. Ἡ κυρία δὲ Σαβοργαί οὔτε τὸ ὁδινὸν ἀνάστημα, οὔτε τὴν εύδαιδαλον ὥνην, οὔτε τὸ γλαψυρὸν στόμα τῆς Θηρεσίας εἰχεν. Ἄλλῃ ἡ ἐξηκοντοῦτης μοναχὴ ἐκέκτητο ἀκριδῶς ὅτι η νεάνις ἐστερεῖτο, οὐδος γαλήνης καὶ θυμοδίας, ὅπερ παρεῖχεν εἰς τὸ εὐχερῶς ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς ἐπανθοῦν μειδίαμα θάλλουσαν χάριν γυναικὸς εύδαιδυνος. Ἡ δῆψις αὐτῆς ἀπέπνεε τὴν ειδικότεραν καὶ τὸν παρρησίαν, ὃν ὁ κόσμος θεωρεῖ τοὺς ἐν τοῖς μοναστηρίοις στεφουμένους συνήθως, σύγχυσιν οὕτως ἴσως ποιούμενος τῆς ἔξεως τοῦ συμπνίγματος τῶν θελητῶν καὶ τοῦ πόθου τοῦ συγκρυπτεῖν τὸν διάνοιαν. Ἡ κυρία δὲ Σαβοργαί ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῆς εἶχε τὸ δικαίωμα καὶ τοῦ βούλευθαι καὶ τοῦ ἐκδηλοῦν τι ἱβούλετο, τούθι ὅπερ προθύμως ἐπραττε διότι συνηρθάνετο ἑαυτὸν ἱκιστα προσιτὸν εἰς τὰς ἔνεας ἐπιρροάς. Ἀνεγνώριζε βεβαίως ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ ποιεῖν θαύματα, ἀλλ' ὡμολόγει ὅτι οὐδέποτε εἶδε τοιοῦτον· οὐδέποτε εἶδε τοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ γινομένους τέκτονας χάριν αὐτῆς ή τοὺς κόρακας προσδικούζοντας αὐτῇ τὴν τροφήν αὐτῆς τε καὶ τῶν συμμοναστριῶν, ἀλλ' ἀπό εικοδεστίας διὰ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητος αὐτῆς ἐπετεύχθησαν ἀποτελέσματα θαυμάσια πολλάκις. Ὁ ἐλάχιστος ιδιοκτήτης ή βιοτέχνης γινώσκει πόδα διαβήματα καὶ κόποι καὶ καιρός ἀπαιτούνται πρὸς ίκανοποίησιν τῶν μετριωτάτων ἀναγκῶν· φαντασθήτω τις ἄρα ποια τις πρέπει νὰ ἔναι η διάνοια γυναικὸς ηναγκασμένης, χωρὶς νὰ ἔξελθῃ τῆς μονῆς, νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν συντήρησιν, εἰς τὴν εὐπιμερίαν, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν κοινωνίαν τοιάκοντα μοναστριῶν, διατηρούσης ἄμα οἰκοδροφεῖον κοραδίων, ὅπερ ἀνέλαβε ν' ἀποδίδῃ εἰς τὴν κοινωνίαν ἐπιλέκτους γυναικας! Ἐκ πρωτης δῆψις κατεβαίνετο ὅτι η κυρία Ἐσθήν ἢν πεπλασμένη διὰ τὸ ἔργον τοῦτο.

— Έὰν ταχοῦ ἐναντίον μου, διελογίσθη ὁ Σενάκ, εἶμαι ἀπωλεθμένος. Ἀλλὰ τούλάχιστον θὰ γνωρίζω μετ' ὄλγον τί ν' ἀποφασίσω.

Μετὰ βραχυτάπιν ἀνταλλαγὴν προσκλιθεών ἡ μοναχὴ ἐκάθισεν ἐπὶ ψιαθοπλέκτου καθέδρας, δειξαδα εἰς τὸν ξένον θρονιδα· εἴτα μετὰ τῆς ἀρστώντης οἰκοδεσποίνης ὑποδεχομένης νένλυν εἶπε·

— Βεβαίως, κύριε, ἔρχεσθε κομιστῆς εἰδήσεων τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Πῶς τὸν ἀφίκατε;

Ἐκ τῆς ἀπλῆς ταύτης ἐρωτήσεως δύο τινά κατενόσεν ὁ Ἀλβέρτος, τὸ μὲν ὅτι ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιὰν ὡμιλησε περὶ αὐτοῦ ἐν ταῖς πρὸς τὴν θείαν ἐπιστολαῖς αὐτῆς, τὸ δὲ—ὅπερ δὲν ἐτόλμα νὰ πιστεύσῃ—ὅτι ὡμολογοῦντο αὐτῷ χάριτες ὅτι μετέσχε τῆς εἰς τὸν "Ανω Νεῖλον ἐκδρομῆς. "Η εὐχάριστος αὕτη ἀνακάλυψις δύν συμικρόν αὐτὸν ἐνεθάρρυνεν· ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀληθῆ ἥθιστον ἔκπληξιν, βλέπων πρὸ αὐτοῦ γυναικα τασσοῦτον διάφορον τῆς ἦν ἐφαντάζετο ὡς ἐκ τῆς ήκιστα κολακευτικῆς εἰκόνος, ήν τῷ παρέστησεν ὁ φίλος αὐτοῦ. Παρασυρθεὶς ἐκ τοῦ ἀρροστοῦ τούτου πέραν τῶν διαγεγαμμένων ἔδωκε τὴν ἐπομένην ἀπάντησιν, ἵς ἡ εἰλικρίνεια ἀπετέλει τὴν μεγίστην δεξιότητα ὃς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς γυναικός, ἵτις ἡξιώσεν αὐτὸν ἀκροάσεως.

— Κυρία, ἀπὸ ὄλγων πράγματι ἡμερῶν ἐχωρίσθην ἀπὸ τοῦ φίλου μου Χριστιανοῦ. Ἀλλ᾽ ἀνάξιον καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ φέροντός με ἐνταῦθα αἰσθήματος θὰ ἢτο ἐὰν παριστάμην πρὸ ὑμῶν ὑπὸ τετριμένην πρόφασιν, ἐνῷ προσδέρχομαι ἀγόμενος ὑπὸ λόγου συνδεομένου μετὰ τῆς ζωῆς μου. Περὶ τῆς ἀδελφῆς μᾶλλον ἡ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἐὰν εὔδοκητε νὰ μοι τὸ ἐπιτρέψητε, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ὄμιλόσω.

— Η κυρία δὲ Σαβορναί, ἵτις δὲν ἐπαυθεν ἀτενῶς τὸν νέον προσβλέπουσα, οὐδαμῶς ἡλλοιώθη, ἕνεκ δὲ τοῦ ἐλαχίστου ἵχους ἐκπλήξεως ἡ συγκινήσεως απάντησε·

— Σᾶς ἀκούω, κύριε.

— Ο Ἀλβέρτος ἡ συγκεκινημένος ὅσον σπανιώτατα ἐπὶ ζωῆς του, ἡ δὲ μοναχὴ δὲν ἓτο ἀδαντὶ τῶν τοιούτων συγκινήσεων. Ὅσον καὶ ἄν ἀπέφευγε νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ τῶν γάμων, ἡναγκάζετο ἐνίστε ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς νὰ ἀκούῃ ἐκμυστηρεύσεις τινάς ἡ νὰ προδαίνῃ εἰς τινὰς ἀνακρίσεις. Ἐλεγεν ἐλευθέρως εἰς τὰς μπτέρας, αἵτινες ἔξητοῦντο τὴν μεσολάβησιν αὐτῆς.

— Έὰν τὸ πρᾶγμα ἴναι ὁριστικῶς ἀποφασισμένον, μὴ με κάμνετε νὰ χάνω τὸν καιρὸν μου. Έὰν ἐνίστε συντελῶ εἰς τὴν σύναψιν ἐνὸς γάμου, ἐμποδίζω ἀφ' ἔτέρου πέντε ἡ ἔξ αὐτῶς καὶ μόνον βλέπουσα τὸν κύριον.

— Άλλὰ τὸν φοράν ταύτην ἡ ὄψις τοῦ κυρίου οὐδόλως ἀπήρεσκεν αὐτῇ. Ήγκαριστεῖτο ἀκούουσα ὑποτρέμουσαν τὸν φωνὴν τοῦ ἀνδρὸς ὄμιλοῦντος περὶ ἐκείνης, ἵτις ἡδύνατο ποτε νὰ γείνῃ σύζυγός του.

— Έὰν ἡ μαρκησία δὲ Κιλλιὰν ἔζη ἔτι, εἶπεν ὁ Σενάκ, μετά τινα ἐνδόμυχον μελέτην, τὸν ὄραν ταύτην θὰ ἤμην οὐχὶ ἐνταῦθα ἀλλὰ ἐνώπιον ἐκείνης. Ή μῆτρος θὰ ἐγίνετο πιθανώτατα σύμμαχός μου, ἐνῷ ὁ πρωτός μου λόγος θὰ μὲ παραστήσῃ πρὸ ὑμῶν ὡς ἔχθρον· διότι δὲν σᾶς ὑποκρύπτω, κυρία, ὅτι, ἐὰν

ἐξηγητο ἔξ ἐμοῦ, ἡ δεσποινὶς ἀνεψιά σας δὲν θὰ ἐγίνετο Βερναρδίνη.

— Οὐδόλως εἰσθε ἐχθρός, ὑπέλαβεν ἡ μοναχὴ, ἀφοῦ εἰσθε, ως ἔγγωριζον καὶ ως βλέπω, τίμιος ἀνθρώπος. Τὸ κατ' ἑμέ, εἶμαι πρὸ παντὸς μάτηρ ἐκείνης περὶ ἣς ὅμιλεῖτε. Τοιαύτην θεωρεῖτε με καὶ εἰπατέ μοι πρῶτον ἐάν ἔχετε λόγον νὰ πιστεύτε ὅτι ἡ ἀνεψιά μου θὰ μεταβάλῃ τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος σχεδιά της. Έὰν ναι, ἔχω τὸ καθῆκον νὰ ἔξετάσω ἐὰν ποθε ὁ ἀγιοδότος γαμβρός, διπος ὁ χροντός κόδμος λέγει· ἐάν δη, δὲν βλέπω πῶς δύναμαι νὰ ἐμποδίσω εἰκοσιπενταέτιδα κόρην ν' ἀποχωρήσῃ τοῦ κόδμου.

— Η ἀπλῆτης τῆς ἀπαντήσεως ταύτης κατέπληξε τὸν Ἀλβέρτον, δότις προσέβλεπεν ὅλως διάφορον ὑποδοχήν· ὑπελείπετο νὰ μάθῃ ἐὰν ἐπρεπε νὰ χαίρῃ διὰ τὴν παρηροσίαν ταύτην. Τὰ δύνει ἀπόρθητα φρούρια ἀψηφοῦσι τὰς προσπελάσεις τῶν πολιορκητῶν, ἐὰν δὲ ἐν μόνον πρόσκομμα εἰς τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ τῷ ἐδεικνύετο, ἵσως τὸ πρόσκομμα τοῦτο προκει νὰ καταστρέψῃ πᾶσαν αὐτοῦ ἐλπίδα.

— Καὶ δημος εὐκολὸν τῷ ποτὲ παρατηρήσῃ ὅτι ἐκ τῶν προτέρων εἶχον ληφθῆ πληροφορίαι περὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι ἡ πρώτη ἔξετασις δὲν ἔχει κακίν τροπήν. Ἐπεδεικνύετο αὐτῷ συμπάθεια καὶ τις ἐμπιστοθνήνη. Η κυρία δὲ Σαβορναί, παρὰ τὸ μοναχικὸν αὐτῆς ἔνδυμα, οὐδαμῶς εἶχε τὸ τραχὺ ἥθος, ὑψὸς δὲ τῷ παρέστησαν αὐτὴν αἱ σατυρικαὶ περιγραφαὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς. Προσέβλεπεν αὐτὸν γαλλινίως δίδουσα αὐτῷ καιρὸν νὰ ἀπαντήσῃ, βεβαία δὲ προθανῶς ὅτι ἡδύνατο ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς πᾶσαν συζητήσιν· εἶχε μάλιστα τὸ τοσοῦτον νῦν σπάνιον χαρακτηριστικὸν τῶν ὑπερόχων ὄντων ὅτι ἐφαίνετο μὴ σπεύδουσα. Ο Ἀλβέρτος ἥθιστον ἄκιντον ἐσαύτον ἐρεθιζόμενον ἐκ τῆς γαλλινῆς ταύτης καὶ ἐξηκολούθησεν ἐντονώτερόν πος ἢ δύον μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης.

— Ολίγον, φεῦ! μοι ἐνδιαφέρει, κυρία, τὸ τι δύνασθε νὰ πράξῃ τε, ἐφ' ὅσον δὲν εύδοκεῖτε νά μοι δειξητε σαφέστερον τι τοῦ ἀπράττετε ἐάν τὸ πρᾶγμα ἔξηγητο ἔξ ὑμῶν.

— Η μοναχὴ προσέβλεψε τὸν νέον μετὰ λεπτοτάτου μειδιάματος καὶ ἡρώτησεν·

— Η γροσωπικὴ σας πεῖρα σᾶς ἀπέδειξεν ὅτι γίνεται κρηπίδις βίας ἡ δόλου πρόδος πειθαναγκασμὸν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἀσπασθῶσι τὸν μοναχικὸν βίον ἡ καὶ ὅπως παραμείνωσι μοναχοὶ ἄκοντες;

— Βλέπω, ἀπόντησεν ὁ Σενάκ, ὅτι ἐπεισόδιά τινα τοῦ βίου μου δὲν σᾶς εἶναι ἄγνωστα, ἀλλὰ, χάριτι θείᾳ, ἐπ' οὐδενὶ τούτων ἔχω νὰ ἐρυθρίσω. Η πεῖρα, περὶ ἣς ὑμίλησατε, δὲν δύναται νά μοι χρησιμεύσῃ ἐνταῦθα· τὸ πνεῦμα τῶν μονῶν συμμεταβύλλεται κατ' ἀνάγκην μετὰ τοῦ φύλου τῶν ἐν αὐταῖς.

— Α! κύριε, αἱ ιδεῖαι τοῦ Χριστιανοῦ ἐπέδρασαν πως καὶ ἐφ' ὑμῶν· γομίζω ὅτι τὸν ἀκούω. Τί ἐννοεῖτε διὰ τούτων; "Οτι παρασύρω μᾶλλον ἡ ἱττον ἐκουσίως τὴν ἀνεψιά μου κατόπιν μου εἰς τὴν ὄδον τῶν ὅποιαν ἔξελεξα; "Άγαπητὴ κόρη! Είθε νὰ εὐδισκεν ἐνταῦθα τὴν εὐτυχίαν μην ἔγω εύσον! "Αλλ᾽ ἐάν ἐπρόκειτο νὰ γείνῃ τοῦτο, ἐάν εἴχετε τοιαύτην πεποιθήσιν, θὰ ἐξητεῖτε ν' ἀποτρέψητε αὐτὴν σεῖς, δότις διατίνεσθε ὅτι ἔχετε εἰλικρινῆ πρόδος αὐτὴν ἀφοσίωσιν;

— Εἰς τὴν τιμὴν μου, ὅχι! διεμαρτυρήθητο λέγων

δ Σενάκι μετ' ἐκφραστικῆς χειρονομίας Ἀλλὰ δὲν ἔχω στερρῶς τὴν πεποίθουσιν ταύτην. Φοβοῦμαι μὴ ν̄ δεσποινὶς δὲ Κιλλιάν, νομίζουσα ὅτι ἀκούει φωνὴν οὐρανόθεν, ὑποκύπτη εἰς ἐπιφρόνις . . .

Ἡ κυρία δὲ Σαβερναὶ διέκοψε πρώτην ταύτην φράγμα τὸν διμιλοῦντα.

— Κύριε, εἶπεν, ἐάν σᾶς ἔλεγον ποια ἐπιφρόνι πλέον πάσης ἀλλης ἐπειδε τὴν ἀνεψιάν μου νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸν κόσμον, θὰ ἐμένετε λιαν ἐκπεπληγμένος. Ἐμπρός λοιπόν! Δὲν τὴν μαντεύετε!

— Πῶς δύναμαι νὰ μαντεύσω; ἐπεφώνησεν ὁ Ἀλβέρτος.

— Ο κόσμος, εἶπεν ν̄ μοναχή, μᾶς κατηγορεῖ ὅτι τοῦ ἀρκάζουσεν τὰς θυγατέρας του—ἄν μη μᾶς εὐχαριστῇ ὅτι τὸν ἀπαλάδσουμεν αὐτῶν. Ἀλλὰ πάντοτε αὐτὸς εἶναι ὁ ὄγπτων ταύτας εἰς τὰς ἀγκάλας μας. Ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ τὰς διαφωτίσῃ, ἐμπνέει εἰς αὐτὰς τὴν ἀδίαν ν̄ τὸν τρόμον, διδει αὐταῖς πρὸς ἀνάγνωσιν τὰ βιβλία του, τὰς δύνηει εἰς τὸ θέατρον, τὰς ἀποδέχεται καὶ εἰς αὐτὰς τὰς συνδιαλέξεις του. Ἀτυχεῖς κόραι! τανταχοῦ οὐδὲν ἀλλο ἀκούουσιν ν̄ περὶ ὀλισθημάτων, ὀλισθημάτων ἀνευ μεγαλεῖου καὶ ἀνευ ποιόσεως, διότι ὁ κόσμος εἰς ὃν προσφέρει σκηνερού κρατῆσα δὲν ἔγκει πλέον μεθυστικὸν ποτόν, ἀλλὰ πικρὸν ἀφέψημα. Πανταχοῦ ἀπογοπτευτικαὶ ἀναλύσεις, μυσταρού ιπολογισμοί, τραφάδεις δολοπλοκίαι καὶ ἀχαριστίαι, βίος ἀνευ ἀξιοπεπειας καὶ ἀνευ φίλτρου· ίδού τὶ προσφέρει εἰς τὴν γυναικα. Ο δὲ ἀνὴρ ἐπιφαίνεται ὡς μάστιξ ν̄ ὡς ρδέληγμα, ἀνευ καρδίας, ἀνευ εὐλαβείας, ἀνευ πίστεως, ἀνευ ἀδρότητος. Καὶ αἱ ἀτυχεῖς παρθένοι οὐδὲν βλέπουσιν, οὐδὲν ἀκούουσιν εἰμὶ ἐρείπια· ἐρείπια ἔρωτος, ἐρείπια ἐμπιστούνης, ἐρείπια νικῆς εὔσεβειας, ἐρείπια περιουσίας καὶ κοινωνικῆς θέσεως, ἐρείπια τιμῆς, τὰ τελευταῖα ταῦτα ταχύτερον τῶν ἀλλων συγκριθούμενα. Τὸ μέλλον παρίσταται πρὸ αὐτῶν ὡς στυγνὸς ὄριζων θλίψεων καὶ δαιτὺών. Τότε, οὐταν ὁ κόσμος μνήσῃ αὐτὰς διὰ πάσης φωνῆς εἰς τὴν ἀπαισιοδοξίαν, καὶ δι' αὐτῆς ἔτι τῆς φωνῆς τῆς τοιόθεως καὶ τῆς μυθιστορίας, αἴτινες ὑπεροφάνως ἀδμενίζουσιν εἰς τὸ ἔνδοξον τοῦτο ἔργον, οὐταν αἱ νεάνιδες αὗται καταφύγωσι παρ' ήμιν, αἴτινες μόναι διμιλοῦμεν ἐπὶ περὶ αἰωνίου ἔρωτος καὶ περὶ πίστεως ἀμειβομένης, τότε κατηγορούμεθα ἐπὶ δεξιαῖς σκευωρίαις καὶ βραδείαις μυχανορραφίαις. Οι πατέρες στεγάζουσιν, οι ἀδελφοὶ ἀγανακτοῦσιν, ἀλλ' αἱ μυτέρες πάντοτε σχεδὸν σιωπῶσι, διότι ἐννοοῦσι καλλιλιον τοὺς λόγους.

— Ενόμιζον, εἶπεν ὁ Ἀλβέρτος, ὅτι ν̄ δεσποινὶς δὲ Κιλλιάν πολὺ ὀλίγον γνωρίζει τὸν κόσμον.

— Πολὺ ὀλίγον, τῷ ὄντι· ἀλλὰ τὸν γνωρίζει ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ της, καὶ πιθελὸν ἀκριβῶς νὰ σᾶς εἴπω ὅ, τι ὁ ἀδελφός της τῇ ἐνέπνευσε τὴν πρὸς τὸν κόσμον ἀδίαν. Μικρὰ ἔτι εἰδὲ κλαίουσα τὴν ἀτυχῆ ἀδελφήν μου, πὴν ὁ νιός της διόλου δὲν παρεμύθει διὰ τὰς ἀλλας της θλίψεις· εἰδε—ποια φοβερὰ δοκιμασία εἰς τέκνον!—ὅτι ὁ θάνατος τοῦ πατέρος της κατέστησε τὸν οἰκον ἰδυκτήρον. Δεκαπενταέτις μοι ἔλεγεν· «Ἄς μοι δώσῃ ὁ Θεός τὴν γαλήνην τοῦ βίου καὶ δὲν ζητῶ παρ' αὐτοῦ τὴν εύτυχίαν». Τότε ὁ ἀδελφός της εἶχε γείνει ἐνῆλιξ καὶ ἔλαβε κατοχὴν τῆς

περιουσίας του· γνωρίζετε ποιαν ἔκαμνε χρῆσιν αὐτῆς ἀφοῦ ήσθε φίλος του.

— Φίλος του μᾶλλον ή σύντροφός του, παρεπήροςεν ὁ Ἀλβέρτος, ὅστις εἶχε λόγους νὰ σημειώσῃ τὴν διαφοράν ταύτην.

— Ναι, παραδέχομαι τοῦτο, ἀπήντησεν ν̄ μοναχή, καὶ σᾶς συγκαίω. Ἐν τότε ἐγνωρίζετε τὴν Θρησίαν, τὶς οἵδε πῶς θ' ἀπέβαινον τὰ καθ' ὑμᾶς καὶ τὰ κατ' αὐτῆς; Ἄλλα ταρά τῇ χήρᾳ καὶ πῦν πασχούσῃ μπτρὶ αὐτῆς ἔνα μόνον ἔβλεπε ἄνδρα, τὸν Χριστιανόν, ὅστις οὐδὲ καν ὑπενόπτε ποιαν λατρείαν ν̄ ἀδελφήν του εἶχε τότε πρὸς αὐτόν τὸ φίλτρον τοῦτο πίκει νὰ ἴκανοποιήσῃ τὴν καρδίαν τῆς κόρης· ἀλλὰ σκληρότατα ἔξ αὐτοῦ ὑπέφερεν. Ο δεῖλαίος ἀνεψιός μου ἐσπάραξε, λέγεται, τὴν καρδίαν πολλῶν γυναικῶν, ἀλλ' οὐδεμίαν πλέον ν̄ τὴν καρδίαν ἐκείνης. Ἡ Θρησία ἐγνώρισεν ἔκτοτε τὰς ιδιοτροπίας, τὰς ἀλλοιωσίες, τὰς ἀντιφάσεις, εἰς ἃς ἀρέσκονται οἱ ηδονοθήραι ἄνδρες. Ἐπ' ὅλας ἐβδομάδας ὁ Χριστιανὸς δὲν ἔφευγεν ἀπὸ πλησίον της, οὐδυλογῶν, καταθωπεύων, πειθών αὐτὴν ὅτι δὲν πένυντο νὰ ζησῃ χωρὶς αὐτῆς. Γνωρίζετε πόσον ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ δελεάζειν τοὺς περὶ αὐτόν, οὐταν ἔχει τοιαύτην διάθεσιν.

— Είναι χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς οἰκογενείας, εἶπεν ὁ Ἀλβέρτος, μετὰ σεβασμοῦ ὑποκλινόμενος.

— Κατὰ τὰς περιόδους ταύτας τῆς ἀδελφικῆς ζέσεως ὁ ἀνεψιός μου ἀτυχῶς ὑπὲρ τὸ δέον ἐξωμολογεῖτο πρὸς τὴν ἀδελφήν ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ διασκεδάσῃ οὐτὴν. Οὐδέποτε βεβαίως ἀμφέβαλον περὶ τῆς εὐλαβείας τοῦ Χριστιανοῦ πρὸς τὰ ἀκούοντα αὐτὸν παρθενεικὰ δτα· ἀλλὰ δὲν ἐνόπτε τότε ὅτι ν̄ Θρησία δὲν πτο ἐκ τῶν συνήθων γυναικῶν, ὅτι οἱ ἀνάξιοι ἀλλοι, οἱ εὐαπίδεκτοι εἰς ἀλλους κινοῦσι τὴν ἀγανάκτην αὐτῆς. Ἐν συντόμῳ δὲν ἀδελφός ἔγεινεν αἴτιος νὰ βδελυχθῇ τὸν κόσμον, διότι τῇ ἐδείκνυεν ἐν μόνον αὐτοῦ μέρος, εὐφρόδυνον δι' ἐκεῖνον, ἀλλ' ἀπεχθέστατον εἰς αὐτὴν. Σήμερον ν̄ τάλανα κόρη κιταμέμφεται τοῦ κόσμου τὸ ἔρχατον ἔγκλημα ὅτι ἔνεκα αὐτοῦ, ἔνεκα τῆς καταχρήσεως τῶν ηδονῶν, ἃς δαψιλεύει, δ Χριστιανὸς ἀποθνήσκει ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ δὲ οἶκος τῶν Κιλλιάν μέλλει ν̄ ἀποσθέσθη.

— Υπέρχει ἀκέμη ἐλπίς, εἶπεν ὁ Ἀλβέρτος. Εντὸς ὀλίγων ἐβδομάδων εἶδον τὸν ἀνεψιόν σας σχεδὸν μεταμορφώθεντα.

— Η κυρία δὲ Σαβερναὶ ἀνεκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλήν.

— Φεῦ! καταδικάζει αὐτὸς ἔαυτὸν μὲ τὴν ὀλεθρίαν ιδέαν τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν. Γνωστὸν τὶ σημαίνει τὸ σύμπτωμα τοῦτο εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ τῆς νόσου ταύτης. Ήστιά ἀφοσίουν! Δὲν προσπειθήσατε νὰ τὸν ἀποτρέψητε;

— Ο Ἀλβέρτος δὲν ηδυνήθη νὰ εἴπῃ τι τὸ ἀληθὲς αἴτιον τῆς ἀφοσίουν ταύτης.

— Ἐπράξα δ, τι ηδυνάμην, ἀπήντησεν ἀπλῶς, Ὅστε νὰ χωρισθῶμεν ἐψυχραμένοι. Ἄλλ' οὐταν θέλητε, δ ο κόσμος ὅλος ἀδυνατεῖ νὰ τὸν μεταπείσῃ.

— Τὸν γνωρίζετε καλῶς, εἶπεν ν̄ μοναχὴ στεγάζουσα καὶ ὄσιωπησεν.

‘Ο Σενάκ ἐνόντεν ὅτι ή ἐπίσκεψις ἀρκούντως δι-
ῆγκεσε τὴν φρονὴν ταύτην.

— Θὰ ἔχω τὸν τιμὴν τοῦ νά με δεχθῆτε καὶ πάλιν ; πρώτησεν ἐγερθείς. Σᾶς καθικετεύω νά μοι χορηγήσητε τὸν χάριν αὐτὸν. Ἐξέρχομαι ἐντεῦθεν ὀλιγάτερον δυστυχῆς ἢ ὅτε εἰσῆλθον . . . καὶ ὅμως ἀδυνατῶ νά εἴπω διατί, προσέθηκε μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος.

— Κύριε, ἀπήντησεν ἡ κυρία δὲ Σαβοργαῖ, ὅφειλωνά ταῦ σᾶς ὄμοιογένεω τι, ὅπερ θὰ σᾶς ἐκπλάξῃ βεβαίως. Τὸ προσφιλέστατόν μοι ἐν τῷ κόσμῳ ὃν εἶναι ὁ ἀνεψιός μου Χριστιανός. Ἐπράξατε τόσα ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵσως δὲ καὶ τόσα θὰ πράξαντε ἀκόμη· πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ οἴθη εἰς τὸ ἔξης ξένος πρὸς ἐμὲ;

Ο Σενάκ απέφυγε νὰ διατόψῃ τὴν ἐκφραστὸν ταύτην τῆς εὐγνωμοσύνης ὅμολογῶν ὅτι ἐν ἐκ τῶν εὐεργετημάτων αὐτοῦ, ἀκούσιον βεβαίως, πᾶν ὅτι ἐγένετο αἰτιος τῆς συναντήσεως τοῦ Κιλλιάν μετὰ τῆς Κλοτίδης.

IB'.

Ἐνῷ ταῦτα ἡ Γενικὴ Ἐπιμελάτρια ἔλεγεν ἐν τῷ ἑντευκτηρίῳ τῶν Βερναρδίνων, ἡ ἀνεψήλαυρή αὐτῆς εἶχε συνδιάλεξιν, δόλιγώτερον μὲν κατ' οὐδίαν σωτηρίου, ἀλλὰ κατά τύπους ἐπίσης σώφρονα μετὰ τῶν ἐν τῷ δρόμῳ δύο νέων φίλων αὐτῆς. Μή ἐκληπτέον ἐν τούτοις ταῖς λέξεις κατά γράμμα· ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ φιλία ἦν διὰ μυριούς λόγους ἀδύνατος. Ἀλλά σύμως καὶ ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ διάνοια τῆς δεσποινίδος δὲ Κιλλιάν υπηρόσευν αὐτῇ νὰ συμμορφωθῇ πιστῶς πρὸς τὸ πρόσωπον, ὥπερ ἡ θέλησις τοῦ ἀδελφοῦ ἐπέβαλλεν αὐτῇ, ἀφοῦ ἄποξ ἡναγκάσθη νὰ ὑποταγῇ εἰς ταύτην. Ἐπιβαίνουσα τοῦ δρόμωνος τῶν Λασσαβιέλ, παρακαθημένη ἐν τῇ τραπέζῃ αὐτῶν, ἀπολαύοντα τῆς εὑμαρείας καὶ πολυτελείας αὐτῶν, ἀδυμπεριθόρος, εἰ μὴ τί πλέον, θὰ ἐφαινετὸ ἐαν ἐδεικνυεν δψιν σκυθρωπάζουσαν ἢ π्लος ἀγγέλου καταδικασθέντος νὰ ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς. Προσθετέον δύο τινά, τὸ μὲν ὅτι ἐπὶ τοῦ δρόμωνος ἐφέροντο τρόπος αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς φιλοφροσύνης ἢ μᾶλλον μετὰ τῆς ἀδροτάπειρης θεραπείας, διότι ὁ Γεώργιος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ὑπερβάλλωσι τὸ κοινὸν καὶ δύνηθες εἰς πᾶν ὅ,τι ἐπραττον· τὸ δὲ ὅτι πήγνοιε καὶ ἐμελλει τὸ ἀγνοῆ ἐπὶ πολὺ ἔτι τὸ ἀληθές αἵτιον τῆς αἰθνιδίας ταύτης οἰκειότητος, εἰς ἣν προσθίσεν αὐτῶν δὲ ἀδελφός. Αἱ δύο γυναικες, ὣν ἐγίνετο ἡ σύντροφος ἐπὶ μίαν ἑδδομάδα, ἥδαν δεξιώταται εἰς τὴν τέκχυν τοῦ ἐπιδείκνυσθαι ὑψ' ἢ πέντε λόγιν. Μετὰ εἰκοσιτετραώρον συνδιαίτησιν ἡ Θηρεδία, εἰ μὴ κατεκτήθη, τούλαχιστον δύμως ἀφωπλίσθη. Οἱ καιρὸς διετέλει λαμπρὸς καὶ ἐπέτρεπε τὰς μαργάριτας συνδιάλεξεις, ἃς οἱ ἐν τῷ δρόμῳ οὐδέδηλως ἀπέφευγον.

Κατά τινας ὥρας οἱ τρεῖς ἄνδρες ἀπέκχθροι εἰς τὸ καπνιστήριον καὶ ἐπεδίδοντο εἰς τὸ χαρτοπαιγνιόν, διπερ ὁ μαρκήνιος εὔρισκεν ἀτελεύτητον· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τῷ ἑδόθῳ αὐτῆσσι τοτε σύνθημα, διότι ὑπεῖκε μετ' ἐγκαρτερήσεως εἰς τὸ νῦ διερχονται μακράς ὥρας μακράν τῆς Κλοτίλης. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτων συνδιελέγοντο ἐγ τῇ αιθούσῃ τῶν κυοιῶν, παοαδό-

ξως δὲ ἡ Θρησιά ως ἔξ ἐνστίκτου προύτιμα τὸν μετὰ τῆς κυρίας Κεδεμβέρο συνδιάλεξιν ἢ τὸν μετὰ τῆς φίλης αὐτῆς. Ἐγίνωσκεν ὅτι ἡδο πτωχὴ καὶ ἔβλεπεν αὐτὴν μελαγχολικήν πως πάντοτε καὶ πως μνησικα-κοῦσαν κατὰ τοῦ κόσμου. Ταχέως ἡ Κλοτίληδη ἔξεδη-λώσε τὸν περιφρόνησιν. ἢ τούλαχιστον τὸν γενικὸν αὐτῆς δυσπιθαίαν πρός τοὺς ἀνδρας, ἐκ δὲ τοῦ λάμ-ποντος βλέψυματος τῆς Θρησοίας δὲ Κιλλιάν κατενό-σεν ὅτι ἔθιξεν εὐπαθῆ χορδῶν τῆς ἀδόλου ἑκείνης καρδίας ὅτε δὲ ἐπιτιθείως παρενέθρεν εἰς τὸν συ-διάλεξιν τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλέρτου, δὲν ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ἔθιξε καὶ τὸν ἄλλον εὐπαθῆ χορδῶν· ἔκτοτε εἶχε πρός ψυχαγωγίαν ἔγχον τὰ μάλιστα ἐνδιαθέργον.

Κρί πρῶτον συνεχάρω τῇ νεάνιδι ἐφ' ἣ ἐποιήσατο εἰλογῆ, ἀποχωρήσασα κόσμου μικροτέρου ἢ ὥστε νὰ πληρώσῃ καρδίαν ὡς τὴν ἑαυτῆς καὶ τόσον κιβδύλου ὥστε θάττον ἢ βράδιον νὰ ἔμπνευσῃ αὐτῇ βρελυγμίαν. Ἐπὶ τούτου σθόδροτατα ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἄργενος φύλου, ὅπερ, εὔτυχῶς δι' αὐτῶν, δὲν παριστάτο ὅπως ὑπεραπολογηθῇ καὶ τὸ ὁποῖον λίαν εὐκόλως θ' ἀντέστρεψε κατ' αὐτῆς τὴν κατηγορίαν.

Ἡ Θρησκία ἀντέτεινεν πέριμα, νομίζουσα ὅτι ὅμιλοι ἀληθέστερον ἢ ὅτι πράγματι ὄμιλει, ὅτι ἔξελέξατο τὸ μοναστήριον οὐχὶ ἐκ μίσους πρὸς τὸν κόσμον, ἀλλὰ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ γνωσίζητε, ἀπίντη-
σεν ή Κλοιδόν, ἐκτὸς ἂν ὁ Θεός σας ἐκάλεσε διὰ
τῆς φωνῆς τοῦ ἀνθρωπίνου ἔρωτος.

Καὶ ἐπειδὴ ή δεσποινίς Κιλλιὰν ἐδιώπα, φρονοῦσα
ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο σπλέον νὰ θίξῃ ἀντικείμενά τινα,
η Κλοτίλιδη ἀνέλασε νὰ ὄμιλησῃ περὶ αὐτῆς.

— Δέν σᾶς ἐρωτῶ ἐάν ήγαπήσατε, ή ἐρώτησις θὰ
πή το ἅγαν ἀδιάκριτος. Και ὅμως ὅλον τὸ ζῆτυμα κεί-
ται ἐνταῦθα. Ὅπως ἀποφανθῆτε ἐν ἐπιγνώσει δὲν
ἀρκεῖ νὰ ἐμπνεύσητε τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν
αἰσθανθῆτε. Ωραία ως εἰσθε, θὰ ἐφειλκύσατε βεβαίως
τὸν ἐνθουσιασμὸν πολλῶν ἀνδρῶν.

Ἡ Θρησκία ἀπίντησε μετά τινος ἀνίας ὅτι καὶ τὸν ἄγνοέ τινα ἀξιώσιν νῦν τὸν ἄγνοην πάντοτε.

— Πολὺ καλά, ἀπίστυσεν ἡ Κλοτίλδη. Αἱ ως ὑμεῖς γύναικες δὲν βλέπουμεν παρ' ὅ, τι θέλομεν νὰ βλέπωμεν· ἀλλὰ κλείων τις τὰ ὅμιατα δὲν ἔμποδίζει τὸν ἄντιον νὰ λάμπῃ. Σᾶς γνωρίζω ἀπὸ μηνὸς μόλις καὶ ὅμιας δύναμαι νὰ μαρτυρήσω ὅτι εἰς τούλαχιστον ἀνὴρ σᾶς ἐπεριπούθη. "Ω! γνωρίζω κάλλιστα ὅτι οὔτε σᾶς συνεκίνησεν, οὔτε σᾶς διετάραξε. Πόσον ισχυρά, πόσον διορατική ὑπόκρισε! Καὶ πόσον θὰ ἐτεχάρητε διὰ τὴν εὐστάθειάν σας βλέπουσα... τὸ πρόδωπον ἐκεῖνο ἀναζητοῦν τόσον ταχέως παρηγορίαν... ἀξίας πολὺ κατωτέρας. Μὴ προσποιεῖσθε τὴν ἀγνοοῦσαν· σᾶς διδώ τὸ παράδειγμα τῆς εἰλικρινείας ἐπὶ προσθολῇ τῆς φιλαυτίας μου. Τόσον δι' ὑμᾶς δύον καὶ δι' ἐμὲ πάντα ταῦτα πᾶσαν ἀπλοῦν ἐπεισόδιον τῆς αἰωνίας ἀνθρωπίνης κωμῳδίας. Οι ἀνθρωποι εἶναι πανταχοῦ οἱ αὐτοί, καὶ διερωτῶμαι πολλάκις ἐάν δὲν εὑρίσκωσι τὸ μέσον τοῦ νὰ ψεύδωνται ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει, τοῦ νὰ λησμονῶσι τὴν πρωιάν ὅ, τι τὴν προτεραιάν πρὸς ἄλλην εἴπον. "Α! φιλτάπη δεσποινίς, βεβαίως δὲν εἶμαι ἐγώ, πτις θὰ ἐκπλαγῶ ποτε βλέπουσα νεάνιδα ως ὑμεῖς περιφθοροῦσαν τὸν